

BULGARİSTAN CUMHURİYETİ DEVLET SIRLARI KANUNU'NDA DEVLET SIRRI OLARAK SINIFLANDIRMAYA KONU OLAN BİLGİ KATEGORİLERİNİN LİSTESİ

Doç. Dr. Cem ŞENOL*

Öz

Devlet sırları, hukukun tartışmalı konularından birisidir. Konu hakkında farklı ülke hukuklarında oldukça kapsamlı düzenlemeler yapılmasına karşın, Türk hukukunda ayrıntılı bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bu sebeple Türk hukukunda nelerin devlet sırrı sayılıp sayılmayacağı konusundaki tartışmalar devam etmektedir. Bu çalışmada, söz konusu tartışmalara katkı sağlamak ve devlet sırrı konusunda sağlıklı bir düzenlemenin nasıl yapılacağına görülebilmesi için, konuya ilişkin oldukça ayrıntılı bir düzenlemeye sahip Bulgaristan'ın Devlet Sırları Kanunu'nda yer verilen devlet sırrı olarak sınıflandırmaya konu bilgi kategorilerinin listesinin çevirisi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Devlet • Sır • Bulgaristan • Kanun

* Doç. Dr, Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Anabilimdalı, Erzurum, Türkiye | Assoc. Dr, Atatürk University Faculty of Law, Department of Criminal and Criminal Procedure, Erzurum, Türkiye.

✉ cemsenol@atauni.edu.tr • ORCID 0000-0003-2970-2279

📄 **Atıf Şekli** | Cite As: ŞENOL Cem, "Bulgaristan Cumhuriyeti Devlet Sırları Kanunu'nda Devlet Sırrı Olarak Sınıflandırmaya Konu Olan Bilgi Kategorilerinin Listesi", *SÜAMYOD.*, C. 8, S. 1, 2025, s. 1-9.

📄 **İntihal** | Plagiarism: Bu makale intihal programında taranmış ve en az iki hakem incelemesinden geçmiştir. | This article has been scanned via a plagiarism software and reviewed by at least two referees.

LIST OF CATEGORIES OF INFORMATION SUBJECT TO CLASSIFICATION AS STATE SECRETS IN THE LAW ON STATE SECRETS OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

Abstract

State secrets are one of the controversial issues of law. Although there are quite extensive regulations on the subject in different countries' laws, there is no detailed regulation in Turkish law. For this reason, the debates on what is considered a state secret in Turkish law continue. In this study, the list of information categories subject to classification as state secret in Bulgaria's State Secrets Law, which has a very detailed regulation on the subject, has been translated in order to contribute to the discussions in question and to see how a sound regulation can be made on the subject of state secrets.

Key Words

State • Secret • Bulgaria • Law

Aşağıdaki liste¹, Bulgaristan Cumhuriyeti Devlet Sırları Kanunu'nda devlet sırrı olarak sınıflandırmaya konu olan bilgi kategorilerini gösteren ek listenin çevirisidir. Devlet sırrı olarak kabul edilebilecek bilgilerin ve belgelerin neler olduğunun daha iyi anlaşılabilmesi için çevrilmesinin faydalı olacağı düşüncesi ile çevrilmiştir.

I. Ülkenin Savunmasıyla İlgili Bilgiler

1) Savaş, sıkıyönetim veya diğer acil durum hallerinde, Devlet organlarının ve Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri Baş Komutanlığının yapısı, organizasyonu ve işleyişine ilişkin bilgiler.

2) Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı kuvvetleri ile merkezi ve yerel yönetimlerin muhafız kuvvetlerinin organizasyonları ile bu organizasyonlara savaş, sıkıyönetim veya diğer acil durum hallerinde kullanılmak üzere tahsis edilmiş ekipmanın, bakım, kullanım ve konumlarına ilişkin bilgiler.

3) Devlet kurumları ve Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı kuvvetlerinin savaş hazırlığı ve savaş durumunda iletişim kurmak için

¹ 25. madde 1 Numaralı Ek (ek olarak SG 66/08) <https://www.legislationline.org/topics/country/39/topic/3> (E.T: 8.4.2019).

kullanacakları iletişim ve bilgi sistemlerinin organizasyonu ve işleyişine ilişkin bilgiler.

4) Devleti daha iyi bir savaşa hazırlık derecesine ve durumuna getiren veriler, savaş zamanı planları ve tahminleri, merkezi ve yerel yönetimlerin yürütme organlarının ulusal seviyede savunma yeteneğini güvence altına almasına ya da savunma sanayi ürünleri üreten ticari şirketlerle bağlantılı projelere ve önlemlere ilişkin bilgiler. Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri'nin seferberlik başlatmasının organizasyon ve işleyiş planlarına ilişkin bilgiler.

5) Devletin uluslararası yükümlülüklerinden ve resmi veri alışverişinden kaynaklananlar hariç olmak üzere, Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetlerinin ayrı türde silahlı kuvvet türleri ve tiplerine, ve özel kuvvetlere, birliklerine, kuvvet bileşenlerine (tabur, alay, tugay vs) ilişkin, ayrıntılı yapıları, dahası konumları (yer değiştirme) ve hareketleri (yeniden yer değiştirme); personelin gerçek isimleri, teşkilatları, maaş bordroları ve personel sayısı, silahlanma ve yönetim sistemlerine ilişkin bilgiler.

6) Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetlerinin, ayrı ayrı silahlı kuvvet türlerinin ve özel kuvvetlerinin görevlerine ve çatışma kabiliyetlerine, ayrıca potansiyel düşmanlara, askeri eylem öngörülen bölgelere ve askeri eylemlerin yönlerine ilişkin bilgiler.

7) Elektronik gözetlemeye için teknik araçlar, bunların işlev ve çalışmasına ve organizasyonuna ilişkin bilgiler.

8) Silahlı kuvvetlerin, yürütme gücünün merkezi ve yerel idarelerinin, yükümlü tüzel kişilerin daha yüksek savaşa hazırlık derecesine getirilmesine ilişkin sisteminin organizasyonu ve işleyişine ilişkin bilgiler.

9) Silahlı kuvvetler tarafından savaşa ve operasyonlara öncülük etmek için kabul edilen konseptlerin yer aldığı stratejik ve işlevsel belgeler.

10) Yabancı tehditlere ve karakteristik askeri tehlikelere, savunma planlarına, analizlerine ve tahminlerine, ayrıca bunlardan kaynaklanan kararlara ve görevlere yönelik bilgiler.

11) Yeni silah modellerinin, savaş makinelerinin (platformlar) ve mühimmatlarının dizaynına, denenmesine ve kabulüne, ayrıca bunların üretimi için yaratılan seferberlik kapasitelerine dair veriler.

12) Genel savaş zamanı planının ve bu planın uygulanmasının güvence altına alınmasına ilişkin maddi, finansal ve iş gücü kaynaklarının planlanmasına ilişkin veriler ile bunlardan kaynaklanan kararlar ve görevlere ilişkin veriler.

13) Gözetleme (keşif) ile ilgili kuruluşların örgütlenmesi, yer değiştirmesi, silahlanması, görevleri ve kapasitesine ilişkin bilgiler.

14) Bulgaristan Cumhuriyetinin savunma ve güvenlik ile bağlantılı radyo iletişim frekanslarının dağıtılmasına ve iletişim sistemine ilişkin veriler.

15) Bakanlar Kurulu kararıyla tanımlanan, ülke savunmasına yönelik somut görev ve hedefler ile bağlantılı ruhsatların ve harcanan maddi kaynakların plan ve hesapları.

16) Ülke topraklarının operasyonel hazırlık durumuna ve savaş zamanı için belirlenmiş yeni mevzilerin inşasına ilişkin planlar, veriler ve özetlenmiş veriler.

17) Savunma sanayisinin özel üretimiyle alakalı özet bilginin yanı sıra, silahlanma, savaş makineleri, mühimmatlar ve askeri teçhizata ilişkin siparişlerin gerçekleştirilmesi için yapılan geliştirme çalışmaları, planlar, üretim kapasitesi, bilimsel ve araştırma birimlerine ilişkin öngörüler.

18) (ek SG 52/04) WGS-84 koordinat sisteminde hava seyrüseferinin güvenliği ile ilgili olanlar hariç, ülkenin savunması ve güvenliği için önem arz eden alanların ve bölgelerin konumu, türü, karakteri, tasarımı veya mühendislik donanımı hakkında bilgi içeren jeodezik ve kartografik materyaller ve veriler, dijital modeller ve veriler, matris imgeleri, hava fotoğrafları ve fotoğraf içeren belgeler.

19) Savaş, sıkıyönetim veya diğer acil durum durumlarda merkezi ve bölgesel yönetimin yürütme organı ile yükümlü tüzel kuruluşların görevlerine ilişkin bilgiler.

20) Savaş, sıkıyönetim veya diğer acil durum hallerinde Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı kuvvetlerine maddi gereçlerin temininin organizasyonu, işleyişi ve yönetim sistemine ilişkin bilgiler.

21) Savaş zamanı için oluşturulan stratejik malzeme depoları hakkındaki veriler.

22) Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyaçları için gerçekleştirilen silah, savaş makineleri ve mühimmat ithalatı ve ihracatı hakkındaki özet veriler.

23) Bulgaristan Cumhuriyeti'nin savunması ve güvenliği için özellikle önem taşıyan bilimsel faaliyetler ve araştırmaların planlanmasına, gerçekleştirilmesine ve sonuçlarına ilişkin bilgiler.

24) Denizin ve nehrin tabanının yapısı ve engebeleri ile ilgili özet veriler. Uluslararası denizcilikte ilan edilen suyolları hariç, kıyı sularının hidrolojik rejimini gerçek zamanlı olarak belirleyen unsurlara ilişkin bilgiler. Bulgaristan Cumhuriyeti askerleri tarafından nehirlerin geçilmesi için kurulmuş yerler hakkındaki veriler.

II. Ülkenin Dış Politikası ve İç Güvenliği ile İlgili Bilgiler

1) Dış politikaya ilişkin olup denetimsiz erişilmesi ulusal güvenliği ciddi şekilde tehdit edecek veya başka bir devletle müzakerelerde ülkenin pozisyonuna zarar verebilecek veya önemli zarar tehlikesi yaratabilecek hasara neden olabilecek bilgiler.

2) Açıklanamamış verilere dayanan, ifşa edilmesi ülkenin ulusal güvenliğini tehdit edebilecek diğer devletlerin iç politikası ve askeri statüsü hakkındaki veriler ve belgeler.

3) Güvenlik ve kamu düzeniyle ilişkili kuruluşların operasyonel soruşturma ve operasyonel istihbarat faaliyetiyle gerçekleştirdikleri özel görevlerin yerine getirilmesinde başvurdukları araçlar, teknikler ve organizasyona dair veriler. Buna ilaveten, bu kuruluşların özel tesisleri ve faaliyetleri sonucunda elde edilen bilgiler hakkındaki veriler. Bu kuruluşların bu nitelikteki faaliyetlerinde yer alan veya destek vermiş veya veren kişilere ilişkin veriler.

4) Güvenlik ve kamu düzenine ilişkin kurumların ayrıntılı organizasyonu ve bordrolu çalışanları ile personeli hakkındaki özetlenmiş veriler.

5) (ek olarak SG 66/08) Personel olmayan, ancak güvenlik ve kamu düzeni için yürütülen hizmetlerle iş birliği yapan veya iş birliği yapmış veya cezai kovuşturmalarda ilgili tehdit altında veya bireylerin korunması için programa dâhil olan kişilerin bulunmasına yardımcı olabilecek veri.

6) Kanuna uygun biçimde kullanılan özel izleme araçları ve kullandıkları teknikler hakkındaki bilgi.

7) Güvenlik ve kamu düzenine ilişkin kuruluşlar tarafından kullanılan özel makinelerin, silahların, mühimmatların, savunma kaynaklarının, cihazların ve malzemelerin cinsi, arz seviyesi ve niteliği hakkında veriler.

8) Güvenlik ve kamu düzenine ilişkin kuruluşlarca özel keşif araçlarının kullanılması sonucu elde edilen veriler ile alımların kontrolü ve gizlice denetlenmiş gönderilerin incelenmesi hakkındaki veriler.

9) Güvenlik ve kamu düzenine ilişkin kuruluşların operasyonel çalışmaları hakkındaki raporlar, hesaplar, bilgi bültenleri, istatistikler ve diğer veriler.

10) Ulusal güvenlik ile bağlantılı özel operasyonlar için kullanılmış, bütçe kaynakları, devlet mülkleri ve kullanılmış ve kullanımına izin verilmiş bütçe kaynakları hakkındaki bilgiler.

11) SCSI tarafından tutulan ve saklanan gizli bilgilere erişimin reddedilmesine, izin verilmesine ve sertifikalara ilişkin birleştirilmiş kayıtlar ile güvenilirlikle ilgili soruşturma dosyaları.

12) Devlet ambleminin görüntülerine, devlet ile devlet organlarının mühürlerinin kullanılmasına ve korunmasına ilişkin bilgiler.

13) Bulgaristan Cumhuriyeti ile uluslararası kuruluşlar veya devletlerarasında mübadele edilen ve güvenlik bakımından "Çok gizli", "Gizli", "Özel" ibaresiyle veya ona eşit gizlilik işareti ile işaretlenmiş gizli bilgiler.

14) Devlet organlarının, yerel yönetim ve idarelerinin otomatik bilgi sistemlerinin veya ağlarının organizasyonel, teknik ve yazılım bakımından koruması ile alakalı veriler.

15) Silahlı kuvvetler, istihbarat kuruluşlarının devlet sırrı niteliğindeki gizli bilgilerinin transferi için kullanılan telekomünikasyon,

tele enformasyon ve posta şebekelerinin tasarlanmasına ve ekipmanlarının temine ilişkin olanlar ile bu sistemleri ve ağları sağlayan kuruluşlar hakkındaki bilgiler.

16) "Çok gizli", "Gizli" veya "Özel" derecelendirmeye sahip olarak işaretlenmiş bilgilerin, oluşturulması, işlenmesi, korunması ve aktarılması için kullanılan cihazlara erişimde kullanılan şifreler ve kodlar.

17) "Çok gizli", "Gizli" veya "Özel" ibaresiyle gizlilik derecelendirmesi ile işaretlenmiş gizli bilgilerin şifrelenerek (kriptografik) korunmasına yönelik kuruluşlar, yöntemler ve araçlar; bu tür gizli bilgilerin şifrelenerek korunması için geliştirilen veya kullanılan araçların tanımı ve örnekleri; şifrelemeye ilişkin yöntemler ve araçlarla korunan anahtar materyaller ve gizli bilgiler.

18) Savaş durumunda, farklı savaşa hazırlık durum ve derecelerinde, ekonominin barıştan savaş zamanı statüsüne geçişine ilişkin bilgiler.

19) Devleti ve Bulgaristan Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetlerini daha iyi savaşa hazırlık derecesine ve konumuna gelmesinde yararlanılacak demiryollarının, kara yollarının ve su taşımacılığının kullanılmasına, organizasyonuna ve hazırlanmasına ilişkin bilgiler.

20) Devlet sırrı oluşturan gizli bilgilerin korunmasına hizmet eden kuruluşlar, yöntemler ve kaynaklar hakkındaki bilgiler.

21) Özel olarak belirlenmiş mevkilerin yeri, tayini, planlanması ile bunların savunması ve korunmasına yönelik planlar hakkında bilgi.

22) Devletin güvenliğine, savunmasına, bağımsızlığına, varlığına veya uluslararası statüsüne karşı yıkıcı, terörist veya diğer yasa dışı faaliyetler yürüttüğünden şüphelenilen kişiler hakkında güvenlik ve kamu düzenine ilişkin kuruluşlar tarafından elde edilen, kontrol edilmiş ve analiz edilmiş bilgiler.

23) Devletin sınırlarına yönelik terör ve sabotaj karşıtı faaliyetler de dâhil, devlet sınırlarının ve sınır kontrol noktalarının muhafazası için kullanılan metotlara ve yöntemlere, bu sınırların ve sınır kontrol noktalarındaki faaliyetlerin korunmasına ilişkin operasyonel imkânlarla ilişkin bilgiler.

24) Devlet sırrı oluşturan gizli bilgilerin korunmasına yönelik sistemin işleyişine atıfta bulunan özetlenmiş veriler.

25) Devlet sırrı oluşturan gizli bilgileri içeren belgelerin elektronik kayıtları, bu dokümanların kayıt günlükleri ve bu nitelikte bilgiler içeren diğer materyallerin listesi.

26) Bakanlar Kurulu'nun devletin stratejik potansiyeli ile ilişkili materyalleriyle hükümetin ulusal güvenlik ve onun hayata geçirilmesiyle ilgili stratejik emirleri.

27) Devlet organları ve idareleri tarafından yayınlanan kimlik belgelerinin, banknotların ve diğer menkul kıymetlerin, ödeme araçlarının ve tahrife karşı korunan diğer belgelerin üretim teknolojisi ve korunma yollarına ilişkin bilgiler.

28) Resmi açıklanma tarihinden önce kamuya açıklanması devletin önemli çıkarlarına zarar verebilecek dış politika planları ve görevleri hakkındaki bilgiler.

29) Gizli bilgi olarak tasnif edilmiş, uluslararası anlaşmalar ve anlaşmaların parçası olan diğer belgeler ile uluslararası müzakereler ve görüşmelere dair materyal, belge ve raporlar.

30) Diplomatik makamların teşkilat ve işleyişine ilişkin bilgiler.

31) Bulgar diplomatik temsilciliklerinin ve konsolosluklarının korunma sistemine ilişkin bilgiler.

32) Savaş zamanında Bulgar diplomatik temsilciliklerinin ve konsolosluklarının görevlerine ilişkin bilgiler.

33) Savaş zamanında Bulgaristan Cumhuriyetindeki uluslararası kuruluşların temsilcilikleri ile yabancı diplomatik temsilcilikler ve konsoloslukların korunmasına ilişkin bilgiler.

III. Ülkenin Ekonomik Güvenliğine İlişkin Bilgiler

1) Açıklanması ulusal güvenliğe zarar verecek, devlet açısından önemli olan mali anlaşmalar için yapılan müzakerelere ilişkin belgeler.

2) Devlet kurumları tarafından hazırlanmış, ulusal ekonominin çıkarları için özel önem taşıyan araştırma çalışmaları.

3) Açıklanması devletin önemli ekonomik çıkarlarına zarar verme tehdidi oluşturabilecek teknik, teknolojik ve kurumsal kararlara ilişkin bilgiler.

4) Hakkında bilgi sahibi olmanın ulusal güvenliğe zarar verebileceği sinyalizasyon cihazlarının, alarm sistemlerinin ve koruma sistemlerinin kontrolüne ve işleyişine ilişkin bilgiler.

5) Yabancı ülkelerden gizli bilgi olarak korunacağı koşuluyla alınan, yabancı ülkeler hakkındaki siyasi, ekonomik ve askeri bilgiler.

6) Diğer devletler ile özel hizmetler, ekipmanlar ve teknolojiler geliştirilmesi hakkındaki planlar, tahminler ve bilgiler.

7) Patentler Yasasına göre ülkenin güvenliği ve savunması ile ilgili olduğu belirlenmiş buluşlar veya faydalı modeller hakkında bilgiler.